

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Družinska postava.

Vrata v deželno hišo so se, kakor po drugih deželah, tako tudi v Gradci nedavno zaprla in gg. poslanci so se vrnili vsak na svoj dom — dotlej, da jih vlada zopet pokliče na delo, v deželno hišo. Pri tem pa nima niti deželni odbor niti vlada miru ter pripravlja načrte za razne postave, ki jih ima deželni zbor skleniti, kedar se — kje proti koncu decembra — snide na novo delo. Za to je dež. odbor, to je njegovo opravilo.

Kolikor slišimo, pripravlja sedaj visoka vlada na Dunaji načrt za postavo, ki predružači nadzorovanje ljudskih sol naše dežele, deželni odbor v Gradci pa ima neki že k redu načrt za postavo, ki vredi na novo razmerje med gospodarji in njih družino ali posli. O tem načrtu izpregovorimo dnes nekoliko besedij, kajti družinsko vprašanje je v naših dneh — pereče vprašanje, saj težko, če dobimo človeka, da ga to vprašanje kje kako ne zadene! Z družino se shaja, tako se toži v obče, sedanje dni težko, jako težko.

Letošnje pomladi, dne 5. aprila je sklenil štajarski deželni zbor resolucijo, naj deželni odbor iz nova pregleda ves družinski red, ki velja doslej za našo deželo. Pri tem pa naj gleda posebej na razliko med družino, ki služi na kmetih, torej pri gospodarstvu in na-njo, ki je kje v kaki drugi službi. Naj pa ob enem tudi ne pozabi na »zavaranje« t. j. na to, kako da se jemlje družina v službo. Radi priznamo, da ste obe reči važni in če že postava jemlje ozir na-nji, mora to storiti tako, da ne bode krivica ne družini, ne gospodarjem, v čijih službo stopi.

Da deželni odbor tej svoji nalogi ustreže, obrnil se je do c. kr. kmetijske družbe za štajarsko deželo, naj mu v tem pomaga. In res, ta družba izvoli brž poseben odbor, da vzame delo v svoje roke in tovnjej je to delo prišlo v roke dež. odbora in po zimi dobi potem načrt postave, stojč na menjenji kmetijske družbe, dež.

zbor v posvetovanje. Kak bode ta načrt? V celem, kolikor ga poznamo, ostane družinski red, kakor ga imamo doslej, loči se od njega le v dveh, treh rečeh. Družinč se zaveže s tem, da vzame od gospodarja »varo« ali nadavo, o svojem času v službo, toda to velja le tedaj, če se to zapiše v službeno oglasnico, ki se dobi pri dotičnem županu. Kdor da ali vzame »varo« pred Miho-ljem, zapade kazni. »Vara« se vsteje v mezdo ali »lon«, ako zapusti družinč zoper voljo in brez krivnje gospodarja svojo službo. Gospodinji gre ista pokorščina, kakor gospodarju.

Službena naglasnica se dobi le pri županu in on si zapiše vselej, komu da jo izroči. Ker ima družinč le eno naglasnico, ne more v istem času zavarati se pri večih hišah in če se, zapiše si gospodar, ki da »varo« brez naglasnice, lahko sam sebi na rovaš, da jo izgubi na korist ubožcev svoje občine, družinč pa še zapade po vrhu kazni a v službo mora pri tistem gospodarji, ki ima od njega službeno naglasnico. Gospodar, ki ne vzame od družinčeta naglasnice, kedar mu da »varo«, zapade posebni kazni. — Dar in napitek sta prosta t. j. nista všteti v mezdo. Težake, ki se vzamejo za dalje časa na delo, šteje načrt postave v eno vrsto z družino, za-nje velja pa potem vse, kakor za družino.

Večji pomen, kakor vse te reči, o katerih smo doslej govorili, ima pa v načrtu za novi družinski red naslednja določba in je zato vredna, da si jo človek do dobra ogleda. Poleti si težak na dan zasluži več, kakor družinč, zato se nameri rado, da družinč stopi iz službe ter stopi v vrsto težakov, da si več zasluži. Tega poslej, po načrtu nove postave, ne bode več, kajti mezda, ki jo dobi družinč na leto, razdeli se v štiri dele: za čas pomladi, poletja, jeseni in zime ter ni v vseh časih enaka. O tem in o drugem pa izpregovorimo v prihodnjem listu.